

L. J. ROSS

A PLATÁNFA KAPUJÁBAN

RYAN FŐFELÜGYELŐ #2

#1 BRIT
KRIMISOROZAT

TÖBB MINT
4 MILLIÓ ELADOTT
PÉLDÁNY

GABO

ELŐSZÓ

2005. június 21., kedd, a nyári napforduló

ÓRIÁS PLATÁNFA ÁLLT A VÖLGY ALJÁN. BÜSZKÉN MAGASODOTT az égre, amelyet tüzes narancsvörösre festett a búcsúzó nap. Festőien szép volt az ősi táj, ahol domboldalakon, ormokon és völgyteknőkön, éles sziklákon és puha tőzegen vágott át a római fal. A gyengülő fény hosszú, puha pászmákkal cirógatta a földet, és Amyt annyira lenyűgözte a szépség, hogy csupán akkor hallotta meg a lépéseket, amikor a lopakodó már majdnem odaért hozzá.

– Ugye hogy megérte a látogatást?

A lány ugrott egyet, mint a rémült nyúl.

– M-meg, nagyon szép – ismerte el, és megpróbálta lassítani a nyargaló szívverését. – Bár hamarosan sötét lesz.

– Ismerem visszafelé az utat – mormolta a férfi.

– Kicsit elfáradtam – mondta Amy. – Jobb is, ha indulok.

– Mi ez a nagy sietség? – A férfi kinyújtotta a karját, a lány füle mögé simított egy sötét fűrtöt. – Volt idő, amikor minden percet velem akartál tölteni.

Ez igaz. Valamikor úgy bele volt habarodva, annyira elvakította a tévedésből szerelemnek hitt, buta érzelem, hogy bármit megtett volna, csak együtt lehessenek. Ma már nem tudta, mit látott ebben az emberben.

Az félreértette a nézését, mert váratlanul előrehajolt, mintha meg akarná csókolni. Amy gépiesen hátrált, és maga elé kapta a két kezét, hogy távol tartsa magától.

A férfi arca eltorzult, széles mosolya vicsorgássá fajult, szeme villogott árnyékos arcában.

– Kurva! – morogta.

Megragadta erős kezével a lányt, magához rántotta. Amy kétségbeesetten viaskodott. Végre meglátta az igazi embert, akit mostanában kezdett gyanítani a nyájas külső alatt.

– Kérlek! – rimánkodott. – Ez fáj!

A fejét rázta, és ismét kapálózott, ám a férfitől ugyanúgy nem szabadulhatott, mint a lepke a gombostűről. Arca az izmok kemény falába ütközött az esőkabát alatt, és mocanni sem bírt a karok abroncsában.

– Ne haragudj! – Zokogni kezdett, és gyűlölte magát a gyengeségeért. – Próbáljunk meg csak barátok lenni!

A karok fájdalmasan megszorultak a bordáin, a férfi nehezen lélegzett, amikor felfogta, mit hallott.

– Mind egyformák vagytok! – hörögte. Lélegzete forrón legyezte Amy halántékát. – Én neked adtam mindent! Az időmet! Az energiámat! *Mindent!*

– Majd... majd találsz valaki jobbat! – mondta kétségbeesetten a lány.

A férfi hahotázni kezdett. Nevetése elviselhetetlenül erős volt a csendes tájban.

– Te örült vagy! – suttogetta a lány. A férfi olyan váratlanul engedte el, hogy Amy kevés híján elesett. Térdét kocsonyává puhította a kimerültség és a félelem.

– Mit mondtál?

– Semmit! Nem mondtam semmit!

Rövid, feszült csend következett. Amy felismerte a veszélyt, sarkon fordult, hogy elfusson, de a férfi gyorsabb volt. Elkapta Amy csuklóját, és olyan durván rántotta vissza, hogy a lány karja megcsavarodott, és a finom csontok szinte hallható reccsenéssel törtek el a csuklójában.

Feljajdult a fájdalomtól, ám aztán bekapcsolt az életöszön. Olyan erővel küzdött, amelyet csak a rémület adhat, karmolt, rúgott, és végül sikerült hasba találnia a férfit, aki hétrét görnyedt. Amy kihasználta az alkalmat. A fát célozta meg, az agya sebesen járt. Törött keze bénán lengett, miközben valósággal repült az egyenetlen talajon, és a szemét erőltetve keresett a sötétben egy ösvényt. Hallotta a közelből a férfi rekedt zihálását, és tudta, hogy harc nélkül nem szabadul. Megérkezett a falhoz, átvetődött rajta, fél kézzel vonszolta be magát a platánfa alá. Felkuperodott, rángatni kezdte a fal köveit, tövig lehorzsolta az ujjairól a bőrt, mire sikerült kiszabadítani egyet. Megmarkolta az ép kezével, hogy fegyvernek használhassa.

Már közel van.

– Gyere elő! Gyere elő! – kiabálta a férfi, és halkán vihogott. Amy hideglelősen reszketett a hangjától.

Feltápáskodott, a fa törzséhez tapadt. Tőle balra a férfi – nem látszott többnek egy néma, fekete árnyéknál – átmászott a falon.

– Hát megvagy! – turbékolta, és a lány felé iramodott.

Amy összeszedte a megmaradt erejét. Eldobta a követ, és hallotta, amint becsapódik. A férfi megtántorodott, ám a lány rosszul célzott. A férfi sokkal magasabb volt nála, Amy többujjnyival elhibázta a fejét.

Ismét próbálkozott, de a férfi addigra elkapta. A kő reménytelen puffant a földön.

Birkóztak, de a férfi nagyon erős volt. Rövid, kíméletlen dulakodás után Amy hanyatt esett, elakadt a lélegzete. Ez megadta a támadónak a kívánt lehetőséget.

– Te... kis... kurva! – tagolta, minden egyes szónál odaverve a lány fejét a sziklás földhöz. Amy teste rángott egy sort, aztán elernyedte. A fején tátongó sebből meleg vér patakozott a férfi ujjaira, és ez olyan boldogító újdonság volt, hogy ámultan emelte föl a kezét. Igaz, egy pillanatra pánikba esett, és megérintette Amy nyakát két reszkető ujjával. A bőr még meleg volt, de a szíve már nem vert.

Világrengető élmény volt! Akkora erővel rohanta meg a hatalom mámora, hogy egy darabig a falnak kellett dőlnie, amíg kilihegte magát. Nézte, miként alszik ki a nap a látóhatáron, és úgy érezte, újjászületett, mint a kalitkából szabadult madár.

Felállt, ellenőrizte, hogy egyedül vannak-e még, aztán elemezte a lehetőségeit. Lecipelhetné Amyt a tóhoz, és bedobhatná, de az fárasztó lenne. Ugyancsak túl hosszú út lenne az autójáig, és nagyobb lenne a kockázat, hogy észreveszik. El is temethetné, de nem hozott ásót.

Tekintete a falra vándorolt, amelyből a lány kiszedte a köveket, azután visszatért a mozdulatlan Amyhez. Kesztyűt húzott, de ezzel nem volt elintézve minden. A lány nem hozott hátizsákot, ezért átkutatta a zsebeit, és eltávolított mindent, amiből azonosíthatták volna. Így nyerhet egy kis időt, miután felfedezték a holttestet.

Ha felfedezik.

Felkapaszkodott a dombra, szemügyre vette a kaput, és a közepén a fát. A fal olyan volt, mint mindig: időtlen és mozdíthatatlan.

Elfordult, beleolvadt a sötétségbe.

Valamivel túl a dombtetőn egy máglya magasba szökkenő, fényes lángjai ontották a gomolygó füstöt az éjszakai égre. Férfiak és nők táncolták körül ruganyos testtel és bódult aggyal. Egy férfi, aki hosszú, prémes köpenyt viselt, fölemelte a karját, és kántálva hívta a Mestert. A kör imbolygott, és visszhangozta a hívást.

Valaki hiányzott a körből. Távolléte nem maradt észrevétlen.

1. FEJEZET

2015. június 21., vasárnap, a nyári napforduló

IGAZI SÉTÁRA VALÓ NAP VOLT. A HASADÓ HAJNAL TECHNICALOR-ban fürdette az eget: a leghalványabb citromszín olvadt össze az égetett narancssal és a mélysötét okkersárgával. Itt-ott pillékönnyű felhők sodródtak a magasban, ám egyébként tiszta volt az ég, és harapni lehetett a levegőt.

Colin Hart jóval a nap előtt kelt, hogy ideje legyen végiggyalogni az ösvényen, és a gerincről élvezni a kilátást. Nem először járt ezen a helyen, de sohasem telt be a szépségével. Mint maga a Föld, olyan ősi volt a hullámozó vidék, amelyen csak Hadrianus hosszú kőfala hagyott sebhelyet.

Colin álldogált egy kicsit, gyönyörködött a látványban, és ivott egy korty vizet a palackból, mielőtt visszaszüllyesztette a különleges tartóba. Ellenőrizte, hogy rendesen be van-e fűzve a legkiválóbb minőségű túrabakancsa. Elégedetten megállapította, hogy semmi hiba, aztán elfordult a delejes naptól, és ment tovább az ösvényen Hadrianus fala mentén, amely Housesteads római erődjétől vezetett nyugat felé Cumbriáig. Sok látogató biztosan végigsétál a fal tetején, mert nem bír ellenállni az ókori kövek vonzásának, de Colin olyan ember volt, aki mindent előírásosan csinált. Mivé is lenne a világ, ha mindenki fütyülne a szabályokra? A kövek szétporlanának, és semmi se maradna, amiben gyönyörködjön a következő nemzedék. Bizony, ez történné, gondolta érényesen.

Tovább kanyargott a kitaposott ösvényen, lustán találgatva, hány centurio tapodhatta itt őelőtte a földet. Levendula sarjadt a kövek réseiből, bíbor hangától illatozott a levegő. Pici fehér virágok nyíltak az ösvény mellett. Ugyan hogy kerültek ide, erre az eldugott helyre? Élvezte, hogy a kapaszkodók megdolgoztatják a tüdejét, és kicsit ijedezett, hogy eleshet, amikor átkel a horhosokon. Végül lelassított és megállt egy terebélyes, lombos platánfa alatt, amely erős, vastag gyökerekkel fogódzott a földbe. Colin előhalászott egy giccses képeslapot, amely ugyanezt a helyet ábrázolta, és elégedett volt.

Megigazította a hátizsákját, és lecsoszogott a lejtőn, hogy megpihenjen a fal tövében. Kinézett a fa alól a völgyre, és a többi feladatra gondolt, amelyet még el kell végeznie – főleg az anyja megbízásából –, mielőtt hazatér. Fészkelődött, és a tarkóját dörzsölte. A kövek élesebbek voltak, mint amilyenek látszottak. Miután nem sikerült kényelmesen elhelyezkednie, félig fölemelkedett, hogy arébb menjen, amikor a tekintete megakadt valami csillogón. Kíváncsian közelebb hajolt a falhoz. Kár, hogy nincs világosabb.

Mintha csak az ő kedvéért történt volna, abban a percben kivilágosodott. Napfény öntötte el a falat, és Colin tisztán látta, hogy ezüst villószik a repedések között.

Most már izgatott lett: rángatni kezdte a köveket, ám rögtön meg is dermedt a bűntudattól. Nem szabad így megbolygatni a falat. Nem helyes.

De az ezüst úgy kacsingatott!

Feledve a rétvázást, addig feszegette a köveket, amíg az első el nem mozdult, és ki nem fordult. Colin vérszemet kapott, kifeszítette a másodikat, a harmadikat...

Poros-meszes kézzel egyszerűen fenékre rogyott, és csak bámulta a lyukat, amelyet ő vájt a falba, meg azt, ami mögötte volt. Időtől patinás, ezüst karperec lógott egy csuklóról, amely emberhez tartozott valaha, de mostanra csak szikkadt csontok maradtak belőle egy rendetlen kupacban. Üres szemű, leesett állú koponya nézett vissza rá.

Négykézláb iszkolt arrébb, és fontolgatta, hogy visszarakja a köveket, úgy tesz, mintha nem is találta volna meg a holttestet. Nem lenne jobb, ha úgy élné tovább az életét, mintha mi sem történt volna? Nem szeretett belefolyjni mások drámáiba, problémáiba. Ült a harmatos fűvön, az ajka belső részét rágcsálta, és töprengett, mi lenne a legjobb. Még nem késő hazamenni, magára zárni az ajtót, és megpróbálni elfelejteni, amit látott.

A fejét rázta. Nem, nem szabad gyávának lennie.

Belekotort a zubbonya egyik belső zsebébe, előhúzta a mobilját.

Nem volt térerő.

Rezignáltan indult vissza a civilizációba annak az embernek a nyomasztó émelygésével, akinek az élete most változott meg visszafordíthatatlanul.

MIKÖZBEN COLIN HART MAGÁNYOSAN VISSZAFELÉ KUTYAGOLT az úton az autójához, valaki más éppen kihasználta a vásárnap reggel is ritkán adódó lehetőséget a lustálkodásra. Ryan főfelügyelő még mindig csukott szemmel küzdött a pokoli macskajajjal, amely táborot vert a fejében. A szeme mögött lüktettek az idegek, és valahol a távolban harangoztak. Erőtlenül belekapaszkodott a takaróba, és ülő helyzetbe tornázta magát.

Megkockáztatta, hogy kinyissa a szemét, mire helyükre kattantak a mindennapok tárgyai. Egy ág. Egy ruhászekrény. Valamilyen csingilingi szélcsengő az ablak előtt, amelyet szélesre tártak a reggeli szellőnek. Mozgást érzékelt, megmerevedett. Eszelős tekintetű, elhasznált ember bámult vissza rá az öltözőasztal ovális tükreből.

Miért hagyta, hogy Phillips rábeszélje a whiskyre? „Egy gyors pint.” Egészen biztos, hogy ő ennyibe ment bele ünneplés címén.

Előző nap telefonáltak Jack Lowerson gyakornok ujjongó szülei, és elújságolták, hogy a fiuk végre felébredt a kómából. Karácsonykor még egyikük sem fűzött túl sok reményt hozzá, hogy Jack valaha is visszanyeri az eszméletét a Szent szigeten történt támadás után, amely letaszította a sötétségbe, és hat hónapot elrabolt az életéből. Most már reménykedhettek, hogy egy napon az is az eszébe jut, ki volt a támadó.

Ryan lecsúsztatta a lábát az ágyról, és felállt.

Azután puffanva visszarogyott.

– Ilyen korán? – nyöszörögte súlyos önsajnálattal. – Már ilyen korán is?

Mielőtt megmozdulhatott volna, felpattant az ajtó, és bejött rajta a rettegett hang, amely fölverte.

Ma reggel Chaka Khan ment a rádióban.

Dr. Anna Taylor úgy állt az ajtóban, mint a tömény nő, akiről a sláger szól. A lábával verte a ritmust, miközben egyszerre szánakozva és mulatva nézte a férfit. Nagy pohár vizet és két aszpirint tett az éjjeliszekrényre.

– Jól aludtál?

Ryan keserveset sóhajtott, és felállt. A lába olyan ingatag volt, mint Bambié.

– Nem ezekkel a szavakkal írnám le – motyogta. – Vízet kérek. Sok vizet.

Anna elvigyorodott. Isteni hecc volt Ryant nézni, aki úgy dülöngélt az ágy körül, mint egy fejfájós medve. Először látta roncsnak a híres felügyelőt, és nem állhatta meg, hogy ne ugrassa.

– Arra gondoltam, hogy ma járhatnánk egy kiadósat a folyóparton. Előtte beugornánk a kertészeti boltba. – A férfi összerándult. – Vagy elmehetnénk vásárolni! Szükségem van pár új cipőre és táskára.

– Nem hiszem...

– Esetleg felajánlhatjuk a szomszédoknak, hogy őrizzük a srácokat. Jó gyakorlat lenne – tett rá a nő egy lapáttal.

– Anna... – krákkogta Ryan. Felkapta és három korty-
ra eltüntette a vizet. – Az a borzasztó nálad, hogy nem tudom, mikor viccelsz. – Zavaros szeme kitisztult, és már látta, hogy Anna szájának sarka remeg, és a szeme kajánul csillog. – Micsoda komédiás vagy te!

– Mások is ezt mondják, de sose unom meg.

Ryan közelebb sompolygott hozzá. Kissé olyan szaga volt, mint egy sörfőzdének. Megdöbbenő módon még gyűrött és lehasznált állapotban is tudott vonzó lenni. Beletúrt sűrű, fekete hajába, amely érdekes szögekben ágaskodott. Borostás volt, de ettől inkább látszott cserzettnek, mint elhanyagoltnak. És akkor még nem beszéltünk arról a ragyogó, ezüstszürke szeméről, amelytől Anna minden alkalommal elalélt.

És ez mind az enyém!

Öntelten keresztbe fonta a karját, és felemelte az állát. Ryan némileg inogva megállt előtte.

- Olyan a szagod, mintha a kutya szájából húztak volna ki – állapította meg fapofával a nő.
- A hízelgés a legjobb kenőolaj.
- Meg tudnám gyűjtani a leheletedet.
- Hagyd abba, mert elpirulok! – Ryan lustán, sokatmondóan mosolygott.
- Rád férne egy zuhany – szimatolt Anna.
- Pazar ötlet.
- Tolni kezdte a nőt a hálóból nyíló fürdőszoba irányába.
- Azt az egyet tudnod kell rólam, hogy kivételesen rövid idő alatt fel tudok állni.
- Ó, arra szükséged is lesz!

FRANK PHILLIPS NYOMOZÓ ŐRMESTER EGY TÚZRÓL PATTANT ÍR hercegnőről álmódott, akinek hosszú, vörös haja van. Phillips megrohmozta a várat, lekaszabolta a baljós árnyakat, és megmentette a hercegnőt a halálnál is rosszabb sorstól, amiért a hölgy nagyon hálás volt...

Éppen kezdtek érdekesre fordulni a dolgok, amikor górombán fölverte a jéghideg zuhany.

Denise MacKenzie felügyelő állt mellette, és Phillips egy kellemes pillanatra elképzelte az álombeli lenge ruhában. Nyújtotta a karját, mint egy baba, és fülig érő szájjal mosolygott.

Denise erősen igyekezett, hogy ne kacagjon. Egy félpuccér, középkorú ember terült el a fürdőkádjában. Pocsékul nézett ki, és még pocsékabb volt a szaga. Denise marka viszkedett a zuhanyozó csapjáért.

– Frank! – förmedt rá. – Mi az *ördögöt* keresel a fürdőkádban?

– Aggyegy puszit.

Még csücsörített is! Denise némán kuncogott.

– Frank Phillips, figyelmeztetek! Nem az a nő vagyok, aki túri a részeg tekergőket!

– De hát *ír* vagy – mondta ártatlanul Phillips.

Denise a leghidegebbre állította a zuhanyt.

A SORS ÚGY RENDELKEZETT, HOGY A NORTHUMBERLANDI FŐKAPITÁNYSÁG diszpécsera Ryan főfelügyelőt és Phillips őrmestert rendelje ki Hadrianus falának arra az eldugott pontjára, amelyet úgy hívtak, hogy a Platánfa Kapuja. Az ismeretlen emberi maradványok rendőrségi ügynek minősülnek, ha csak nem sorolják be őket „ókori” leletnek. Ez azt jelenti, hogy egy kellően illetékes személynek ki kell vakarnia magát az ágyból, és oda kell tolnia a képét. Mivel pedig az osztály többi nyomozóját lefoglalták a hétvégeken szokásos részeg verekedésekkel együtt járó emberölések és súlyos testi sértések, Ryanre és Phillipsre várt a feladat, hogy a szabadnapjukon elhúzzanak a hegyekbe. Valószínűleg ókori leletről van szó, amit Ryan boldogan átpasszol egy régésznek.

Newcastle-upon-Tyne városából festőien szép út vezet nyugatnak, olyan hosszú, egyenes vonalban, amelyet több száz éve tűztek ki építői. Mostanra leaszfaltozták, de az úgynevezett „Katonai Út” továbbra is követte az eredeti irányt. A Hadrianus-fallal párhuzamosan futott, víztárolók és dimbes-dombos zöld rétek mellett, amelyeken gömbölyű, bolyhos juhok legeltek. Amikor Ryan meglátta a „Housesteads, római erőd” feliratú barna táblát, lassított, és bekarrodott.

Azonnal felfigyelt két tényre, először is arra, hogy rendelkezésesen sok autó szorong a látogatók parkolójában. A római történelem *nem* ilyen népszerű vasárnap reggel fél kilenckor. Másodszer, az őrmestere mintha maskarába öltözött volna.

Becsapta a kocsija ajtaját, és természetesen a legsürgetőbb problémával kezdte.

– Phillips! Mi az ég haragja van rajtad?

Frank egy műanyag poharat megemelve üdvözölte az érkezőt. – 'Reggelt, főnök!

Ryan elmarta a kávé.

– Úgy nézel ki, mint a tehervonat hátulja! – Mindig vigasztaló tudni, hogy van valaki, aki nálunk is rosszabbul érzi magát.

Phillips fenyegető képet vágott.

– Te javasoltad, hogy menjünk ünnepelni!

– Nem az én hibám, ha nem tudsz mértéket tartani!

– Nem...? – Az őrmester egy pillanatig nem talált szavakat. – Nem én estem majdnem pofára, fiam!

– Hepehupás volt a kövezet. – Ryan vigyorogva nézte a földet. – Ha már a nevetségesnél tartunk, megismétlem, mi ez a lábardon?

Frank spiccelt, mint egy balerina.

– Ez? A régi túrabakancsom. Kutyaagolnunk kell majd egy kicsit, és hát ismersz: mindig felkészülten érkezem.

– Úgy nézel ki, mint aki a cirkusból szökött! Különben sem a Kilimandzsárót másszuk meg.

– Majd meglátom, ki fog nevetni, ha ebben a báli glaszécipőben sétálsz fel a dombra!

– Aha. – Ryan figyelmesen körülnézett. – Lemaradtam valamiről? Miért van itt a lovasság?

– A holttest miatt – felelte Phillips. – Régibb a szokásos tetemeknél, de láthatólag nem antik. Szóval kétesélyes. Mellesleg a csontvázat begyömösölték a falba.

– Bele?

– Ja, erről van itt nagyba szó, és egy hapsi megtalálta reggeli séta közben.

– Mi? *Véletlenül* épp ott bújt bele a falba, ahova eltemettek egy halottat? – hitetlenkedett Ryan. – Hát milyen hosszú ez a rohadt fal? Száz mérföld?

– Nyolcvannégy – felelte Phillips.

– Nagyjából. Nyolcvannégy mérföld római kőművesmunka, és ez a hapsi úgy dönt, hogy épp ehhez a részéhez piszkál hozzá? Mi a meséje?

– Kérdezd meg tőle, ott ül annak a kocsinak a hátuljában. – Phillips az egyik rendőrautó felé bökött szögletes, buldogállával. – De azt mondja, hogy sétálni ment, és úgy döntött, megáll egy rövid pihenőre az alatt a nagy fa alatt. Szóval, ahogy ott ült, meglátta, hogy valami ezüstszerűség csillog a kövek részében. Kutakodott egy kicsit, és láss csodát, többet talált, mint amit várt. Rendesen ki van borulva – tette hozzá Phillips. – Egyfolytában kéri a bocsánatot, amiért elmozdította a köveket. Valósággal követeli, hogy bilincseljék meg érte.

Ryan fújta egyet, és a farmerja zsebébe fúrta a kezét.

– Történtek már furcsább dolgok is – mondta. – És a többiek? Látom Faulknert a tömegben.

– Ja, Faulkner rögtön kezd, amint szólsz neki. – Faulkner a helyszínelők vezetője volt. – Körülötte egy csomó unott tudós álldogál. Van egy régészcsoport, egy törvényszéki antropológus, de ő Edinburgh-ból jön kocsival, így időbe

telik, amíg itt lesz... van Ambrose, az entomológus – számolta Phillips a vaskos ujjain, és összeráncolta az arcát a nagy összpontosítástól. – Szükség esetére itt van kéznél egy törvényszéki fogász, és a patológus ugrásra kész.

Ryan felvonta a szemöldökét.

– Túl nagy a felhajtás, nem gondolod? Azt hittem, gyorsan megnézzük a maradványokat, és eldöntjük, hogy a rendőrségre tartoznak-e. Nem szükséges idecsődíteni az egész főosztályt, totál pénzpazarlás. Ki okézta le?

Phillips elhúzta a száját.

– Ezzel itt baromi sok a bürokrácia. Az ott – intett diszkréten egy szigorú, kosztümöt viselő, szobortermetű nő felé – a Nemzeti Műemlékvédelmi Hivatal régésze, kurátora vagy micsodája, szóval a helyi nagykutya. Mihelyt szagot kapott, hogy valami nem stimmel idefent, tüstént iderúgatatott ellenőrizni, hogy nem tapossuk-e össze a helyszínt, vagy nem döntjük-e le a nyavalyás falat.

– A nyakunkba akar szuszogni.

Phillips megvakarta az orrát.

– Lényegében igen. Az ott mellette egy jogász. Bírói tiltó végzéseket, hivatalos engedélyt emlegetnek. A nő már rárepült Gregsonra, azért van itt boldog-boldogtalan.

Ryan a felettesére gondolt, arra a tiszteletet parancsoló emberre, aki egyformán feltalálta magát az íróasztalnál meg a terepen, és vitathatatlan ügyességgel mozgott az állásával együtt járó politikában. Arthur Gregson tudott diplomátikus lenni, ha a helyzet megkövetelte, és ez a helyzet határozottan annak ígérkezett.

– Briliáns! Pazar! – A zubbonya zsebébe dugta a kezét, és körülnézett. A Housesteads Fort a nagyobb római

műemlékek közé tartozott, amely romokkal, múzeummal és egy látogatói központtal dicsekedhetett. Megvonta a vállát az épületek irányába. – Mikor nyitnak?

– Délelőtt tíztől este hatig vannak nyitva, minden nap. – Phillips már utánanézett.

– De azért leparkolhatom a kocsimat, ha sétálni szeretnék az ösvényeken?

– Ja – bólintott Phillips. – Hivatalos időn kívül a romokhoz tilos a bemenet, de a parkolást nem veszik szigorúan. A sétálók csak leteszik itt a kocsijukat, és elindulnak a fal mentén, az ösvényeken.

– Vagyis akkor még túl korán volt a személyzetnek, amikor Colin ideérkezett?

– Ja. Colin azt mondja, többmérőföldes körben senki sem tartózkodott rajta kívül, amikor megtalálta a csontokat. Miért? Szerinted kamuzik?

Ryan vállat vont.

– A szokás hatalma – mondta, majd sóhajtott. – Azt hittem, hogy egy vidéki kis kiruccanás megment a hétvégi vásárlástól.

– Ja, bár nekem nagy reményeim voltak ma délutánra. – Phillips a szép álmra gondolt. – De hát ez a meló.

– Ámen! – Ryan felhajtotta a maradék hideg kávéját.
– Gyere, rúgjuk be a motort!

2. FEJEZET

RYAN KERESZTÜLSIETETT A PARKOLÓN, A TÚLSÓ SAROKBAN ÖSSZEBÚJÓ HELYSZÍNELŐK IRÁNYÁBA. Phillips mögötte szaporázta a lépést. Félúton jártak, amikor Ryant lekapcsolták.

– Főfelügyelő? Jane Freeman professzor vagyok. – Drága kasmírgyapjúba öltözött, sudár asszony nyújtotta felé a kezét.

A belenevelt jó modor azt parancsolta Ryannek, hogy viszonzozza a gesztust.

– Örvendek, Freeman professzor. Úgy tudom, ön már beszélt Gregson kapitánnyal.

– Így van. A Nemzeti Műemlékvédelmi Hivatal körzeti vezető régészeként az én felelősségem biztosítani, hogy a kövek bárminemű elmozdítása az előírásoknak megfelelően történjen.

Ryan áthelyezte a testsúlyát a sarkára, és megtekintette a nőt. Nem hasonlított egyetlen régészre sem, akivel eddigi életében találkozott. Semmi poros khaki nadrág, bőrdzseki vagy kelekótya szemüveg. Freeman a negyvenes évei elején járt, és lenyűgöző jelenség volt a méregdrágán egyszerű eleganciájával, művészi szőkített bubifrizurájával, természetes sminkjével. A modora egyszerre volt csiszolt és céltudatos; óriási, márkás kézitáskájára Mary Poppins is büszke lett volna.

– Nos tehát. Biztosíthatom róla, hogy figyelembe vesszük az ön aggályait a vizsgálat során – előzte meg Freeman esetleges riposztját. – Jelenleg az a legfontosabb, hogy megértsük, mivel állunk szemben, mielőtt további döntéseket hoznánk.

– Főfelügyelő, Hadrianus falát az UNESCO a világörökség részévé nyilvánította. Kötelességem közölni önnel, hogy haladéktalanul utasítani fogom a jogi képviselőnket bírói tiltó végzés beszerzésére, megakadályozandó a helyszín bármilyen károsítását, ha úgy találjuk, hogy az önök emberei képtelenek az előírt viselkedésre.

Ryannek kezdett fogyni a türelme.

– Mielőtt bárki utasítana bárkit bármire, látnom kell a holttestet. Utána képes leszek közölni, hogy ez rendőrségi ügy-e, vagy magára meg a barátaira tartozik, és múzeumban a helye. Én döntöm el, ki mozdít el mit, hol, mikor és hogyan. Addig, és ezt komolyan mondom, csak az idejét rabolja mindenkinek.

Freeman szája résnyire nyílt a meghökkenéstől.

– Bocsánat.

Ryan kurtán biccentett a nőnek, majd otthagya. Phillips loholt utána.

– Fiam, az nem segít, ha túlságosan felizgatod.

– Nem volt időm felizgatni, Frank.

RYAN ELŐBB VISELTE VOLNA EL A SPANYOLCSIZMÁT, MINTSEM elismerje, hogy vékony antilopbőr cipője egyáltalán nem alkalmas erre a terepre. Volt egy rázós pillanat, amikor meredeken előredőlt, mert a lába megcsúszott a kitaposott földön. Egyedül a büszkesége mentette meg attól, hogy

dicstelenül felbucskázzon az őrmestere és a nyomában trappoló helyszínelők orra előtt. Szerencsére képes volt megállni, mire feltűnt az ikonikus platánfa a völgy fenekén, ahol egy U betűt írt le a fal. Ryan messze belátta a vidéket, és megállapította, hogy valóban káprázatos: olyan volt, akár egy zöld-bíbor árnyalatokban játszó, foltvarrott takaró. Sehol egy épület, sehol egy lakóház, de még egy természetes búvóhely sem, ahova bűnös szándékkal elrejtőzhet valaki. Egyfolytában figyelte a terepet, amióta elindultak Housesteadsből. Elhaladtak egy római őrház romjai mellett. Olyan volt, akár egy miniatűr erőd, és a fal minden mérföldjére jutott egy, legalábbis Ryan ezt olvasta a táblán. Ahogy mentek tovább, éles sziklák maradtak el mellettük, meg volt egy kicsi tó is, aztán leereszkedtek a völgybe, ahol már könnyebb lett a járás, mert Ryannek nem kellett minden lépésnél a lába alá néznie.

Begyakorlott mozdulatokkal húzta fel a fehér papír kezelábast, Phillips követte a példáját, azután elindultak Tom Faulknerrel hármásban az első bejárásra. Egy széles kört elkerítettek sárga szalaggal, és a maradványoknak fölverték egy sárga sátrat, amely valósággal rikített a tájban. Egy fiatal rendőr úgy védte a helyszínt, akár egy véreb. Pár szót váltottak, a rendőr bejegyezte a nevüket az érkezők és távozők nyilvántartásába.

Faulkner ment előre.

– A maradványok korától függ – mondta kissé fűjtatva, amíg leereszkedtek a domboldalon. – De nem sokra számítok, hacsak nem a közelmúltban történt. A talajról szerintem rég eltűnt a DNS.

Ryan helyeselt. Hadrianus Falához évente ezerszám tódultak a látogatók, és minden egyes lépés megrongálta

vagy elmozdította azokat a miniatűr nyomokat, amelyeket Faulkner és csapata keresett.

Már látták a szétdobált köveket a földön, és ahogy széles ívben közeledtek, azt is láthatták, mi zaklatta föl a boldogtalan Colin Hartot a reggeli sétáján.

– Semmi sem utal dulakodásra, de hát annak nem is maradhatott nyoma – jegyezte meg Faulkner a talajt pásztázva, és közelebb araszolt az üreghez. Elővett egy nagyon drága fényképezőgépet, és különböző szögekből fotózni kezdett a hatalmas gumiobjektívvel.

– Kutatunk ujjlenyomatok után, hogy ellenőrizzük, csakugyan nincs-e valami érdekes. Ó, azt máris kijelenthetem, hogy ezek nem valami friss maradványok. Nem látok sok izomszövetet; mindössze egy kiszáradt bőrfoszlány maradt. Nőnek tűnik. – Faulkner feltette a maszkját, és lekuporodott, hogy jobban lásson. – A patológusnak majd beszélnie kell a törvényszéki antropológussal, hogy próbáljon adni egy pontos dátumot az azonosítás megkezdéséhez.

– Miért éppen nő?

Faulkner előhúzott kesztyűs kezével valamilyen hosszú, ezüstszínű szerszámot, és óvatosan megemelte az egyik csontot, hogy látsszék az alja.

– Ez itt a medence. Nem vagyok diplomás orvos, de a tapasztalataim alapján azt mondhatom, hogy a méret és a forma határozottan nőre utal. – Ismét körülnézett, megszemlélte a tájat, az üreget, amelyben nem maradt nyoma az oszlásnak. – A haj hosszú, ami alighanem ugyancsak nőre utal. Az is hihetőbbé teszi, hogy inkább nők viselnének egy ilyen karperecet. – Az oxidálódott ezüstkarikára mutatott, amely az egyik csontról lógott.

– Én úgy tudtam, hogy a haj tovább nő a halál után – jegyezte meg Phillips.

– Általános tévhit. – Faulkner fölegyenesedett, és ismét a nyomozók felé fordult. – Ebben a szakértők mondják ki a végszót, de én azt gondolom, hogy ezek a csontok nagyjából tizenöt évesek lehetnek.

– Vagyis a mi szempontunkból a közelmúltban történt – összegezte Phillips.

– Igen, így van.

Faulkner a maradványokra mutatott kesztyűs kezével.

– Mondok még valamit – folytatta. – Akárki ölte is meg, az sose gondolta, hogy ennyi idő után megtalálhatják az áldozatát.

– Pech – válaszolta Ryan, és vigyorgott, akár egy cápa, aztán ment tovább.

**AMINT VISSZAÉRTEK A DOMBTETŐN ÉPÜLT HOUSESTEADSI ERŐD-
höz,** Ryan elküldte Phillipset, hogy intézze a papírmunkát. Csak a megfelelő űrlapok kitöltésével és protokollok betartásával lehetett emberi maradványokat exhumálni egy műemléki helyszínen. Lehet, hogy kicsinyes, sőt talán alantas dolog így gondolkodni, de Ryan megkönnyebbült, amiért az ő kezükbe – az ő kezébe – került a holttest. Gyilkossági nyomozásnál az igazság fontosabb az antikvitásnál.

Ez a legkevésbé sem zavarta a fontoskodó professzort, aki továbbra is buzgón tájékoztatta saját magáról a helyszínen tartózkodó rendőröket és patológusokat.

Ryan némileg ingerülten célozta be Colin Hartot a közelben parkoló egyik rendőrautó hátsó ülésén. Bedugta a fejét az ablakon.

– Mr. Hart?

Negyvenes férfit látott, akinek világosbarna haját őszszekócolta a szél, vagy talán az ideges ujjak. Vizenyős, kék szempár tekintett rá a simára borotvált, jellegtelen arcból, amelyen alig voltak ráncok. Átlagos külsejű átlagember, állapította meg Ryan.

– Jó napot, Ryan főfelügyelő vagyok. Nincs kedve egy kis friss levegőt szívni? – Kitárta az ajtót. Hart előkecmergett az autóból.

– Kösz – mondta Colin. – Már kezdtem arra gondolni, hogy megfeledkezett rólam.

– Elnézést, de előbb el kellett intézni pár dolgot – felelte hanyagul Ryan.

Lassan elindultak, különösebb cél nélkül.

– Hozhatok magának egy kis vizet?

– Volt nálam, a hátizsákomban. – Colin úgy fordult körbe, mintha a hátizsákját keresné.

– Nem vészett el, ne aggódjon! – Ryan megállt a parkoló szélénél, ahol az aszfalt találkozott a Housesteads-erődig húzódó pázsittal. – Szóval, Colin. Nem haragszik, ha Colinnak szólítom?

– Csak nyugodtan.

– Mondja el, mi történt ma reggel. Hogyan találta meg a testet?

Úgy látta, hogy Hart meg van rendülve, de nem annyira, hogy kerülgetniük kelljen a forró kását.

Colin fújta egyet.

– Én csak sétáltam. Le akartam menni a Platánfa Kapujába, hátha elcsípem a napfelkeltét. – Halkan, tárgyilagosan végigsorolta, mit csinált.

Ryan eltűnődött.

– Ne sértődjön meg, de én nem látom magát kíváncsi típusnak. Mi vette rá, hogy babrálni kezdjen a kövekkel?

Colin majd' elsüllyedt szégyenében. Ryan befelé somolygott.

– Borzasztóan, *borzasztóan* sajnálom, hogy hozzányúltam a falhoz! Komolyan nem tudom megmagyarázni, mi jött rám! – Hitetlenül rázogatta a fejét. Normális esetben álmomban sem követnék el ilyet!

Ryan kurtán, elutasítóan legyintett.

– Próbáljuk meg nem eltúlozni a dolgot. Amit maga tett, azt lehet rosszallni, de fogadni mernék, hogy minden évben több száz ember sétál végig ezeken a köveken, amikor azt hiszik, hogy senki sem látja őket. Lehet, hogy kissé elragadtatta magát, de legalább felfedezett valami fontosat.

– Borzasztó volt – mondta vontatottan Colin. – Megláttam az ezüstöt, és, nem is tudom, talán arra gondoltam, hogy elásott kincs az. Na, szóval, egyszerűen tudnom kellett. Amikor a kövek kilazultak, és benéztem...

Nagyot nyelve próbálta kiverni fejéből az üresen ásító szemgödrök emlékét.

– Könnyen kijöttek a kövek?

– Hát, inkább őszinte leszek, és bevallom, hogy szorosan illeszkedtek. Kellett hozzá némi erőlködés, hogy megláztam őket.

– Értem. – Ryan valóban értette, mi történhetett. Colin azt hitte, hogy régészeti leletre bukkant, talán antik római pénzekre, és beleásott a falba, mert borzasztóan szeretne volna látni őket. Bánatára egészen más lelet várta.

– Nem is gondolt rá, hogy rejtőzhet itt valami, amíg észre nem vette az ezüstöt?

Colin megborzongott.

– Nem, fogalmam sem volt róla. Valósággal sokkolt.

Enyhén szólva, gondolta Ryan. A látogatóközpont bejáratától valamivel távolabb megálltak. A kerítésen át ráláttak a romos erődre.

– Maga nyilván mindent tud ennek a helynek a történelméről – bökte ki váratlanul Colin.

– Miért mondja ezt?

Colin vállat vont.

– A barátnője. Történész, nem? – Ryan egy újabb hosszú pillantást vetett Colin Hartra. – Nem úgy értettem... mármint... benne volt a hírekben karácsony táján. Mindent megírtak arról a dologról a Szent szigeten. Felismertem az arcát.

– Jó az emlékezete.

Ryan kinyitotta a száját, hogy mondjon még valamit, ám Phillips vad hadonászása belefajította a szót. Franket sarokba szorította Freeman professzor. Ryan félretette a gondolatot, és utasított egy rendőrt, hogy vegye át tőle Colin Hartot, és tegye fel neki a hátralevő kérdéseket.

Mihelyt Colint biztonságban tudta egy rendőrautóban, rászánt egy percet, hogy átvizsgálja Hart hátizsákját, és egye meg a fene a szabályzatot. Talált egy szögletes kis képeslapot, amelyen volt egy dátumbélyegző, de üzenet már nem.

AZ EMBERI MARADVÁNYOK ELTÁVOLÍTÁSA A FAL ÜREGÉBŐL HOSSZÚ

és unalmas, ám elengedhetetlen lépés volt a nyomozás sikeres folytatásához. Ryan visszamenőleg jóváhagyta a forrásokat, köztük az igazságügyi régészcsoporthoz alkalmazását, akik fáradtságosan, a talajt rétegenként lehántva emelték ki a tetemet a nyughelyéről. Ugyanakkor a rendőrség entomo-

lógusa, a potrohos dr. Ambrose, aki napjainak túlnyomó részét a newcastle-i egyetem biológia tanszékének kényelmes irodájában töltötte, rovarmaradványok után kutatva, megvizsgálta a csontokat és környezetüket. Ryan lassan vánszorgó órákon át láthatta az entomológust; úgy döcögött fel-alá az ásatáson, akár egy vakond, rendkívül erős, nagyítás szemüveggel toldva meg a rövidlátását.

Ryannek eszébe jutott egy nyomasztó délelőtt dr. Ambrose szűk irodájában, üvegbokályokban pácolt rovarok és műanyag hengerekben rothadó patkányok között. A doktor íróasztala mögötti polc díszhelyén a *Faune des Tombeaux* és a *La Faune des Cadavres** első kiadása pompázott, míg a falakon az oszlás folyamatáról készült rémítő fotók voltak láthatók keretben.

Hátborzongató volt.

Ambrose lehetett csodabogár, viszont képes volt két-éves időkeretben, sőt a frissebb eseteknél napra, vagy akár órára pontosan datálni a tetemeiket, ami nagyon hasznos ismerőssé tette.

Párlábnnyira a Platánfa Kapujára letekintő halom tetején ácsorgó Ryantól és Phillipstől Freeman professzor úgy védte a fészket, akár egy kotlós. Kotkodácsolva figyelte a munkájukat végző régészeket, ellenőrzött minden egyes elmozdított követ és kavicsot. Ryan odáig ment a diplomáciában és a felettese óhajának tiszteletében, hogy úgy döntött, bevonja a nyomozásba a professzort mint vezető tanácsadót.

Órákkal később, amikor a nyomozóknak már nem volt mit elvégezniük arra a napra, Ryan és Phillips megérkez-

---

* A sírok faunája; A hullák faunája (fr.)

tek a northumberlandi körútjuk következő, és határozot-
tan kevésbé festői állomására. A newcastle-i Royal Victoria
Infirmary prospektúrája a klinikai szervezés diadala volt.
Acélfiókok töltötték ki a fehérre meszelt, tágas helyiség fala-
it, katonás rendben sorakoztak a kerekes hordágyak, üresek
és foglaltak vegyesen. Ryan bólíntott két ismerős boncmes-
ternek, és a hordágyakat kerülgetve odament a terem túlsó
sarkába. Kissé borzongott, részben a különleges hűtéstől,
amely jéghideg levegőt szivattyúzott a terembe, hogy ellen-
súlyozza a fűtést. Ryan és Phillips beléptek a mellékajton
egy folyosóra, ahonnan a különleges boncolásokra vagy
a klinikai értékelések céljára fenntartott kisebb szobák nyíl-
tak. Szúrós formaldehid és citromos formalin szaga követte
őket, amíg meg nem érkeztek dr. Jeffrey Pinter ajtajához.

A rendőrség vezető patológusa tapasztalt, ötven-egy-
néhány éves ember volt. Ugyanolyan magas, mint Ryan
a maga száznyolcvanöt centiméterével, de nála soványabb,
mert lógott rajta a laboratóriumi köpeny. Annak ellené-
re, hogy kissé emlékeztetett a Kaszásra, amihez jelentősen
hozzájárult síri munkahelye, Pinter kedélyes ember volt.
Széles mosollyal tekintett fel a belépő nyomozókra. Felállt,
nyújtotta a kezét.

– Ryan, Phillips, naát, ezt az örömet!

– Melyhez hasonlókat, Jeff. Kösz, hogy feláldozta a hét-
végjét.

– Ez van, ezt kell szeretni, vagy hogy mondják. Meg-
néztem a hölgyet, akit küldtek. – Jellegzetes mozdulatával
megragadta a laboratóriumi köpenye kihajtóját. – Van pár
érdekes dolog.

– Például?

– Talán az lesz a legjobb, ha megmutatom. Jöjjenek utánam, a B vizsgálóba vitettem.

A maradványokat komplett csontvázzá rakták össze egy hordágyon. Vékony tincsek lógtak a koponyáról, helyenként megmaradtak kérges bőrdarabok. A három férfi megállt fölötté. Az arcukat műtőmaszk takarta, a hajukat papírsapka védte, így csak a szemük látszott.

– Mint láthatják, hiánytalan csontváz, ami ritkaság – szólta Pinter. – Úgy gondolom, feltételezhetjük, hogy röviddel a halál beállta után rejtették el a falban, különben sokkal nagyobb károkat okoztak volna benne a helyi vadállatok. A rókáknak kiváló szaglása van.

Phillips grimaszolt. Látott már olyan holtakat, férfiakat és nőket, akiket szétmarcangoltak az éhes állatok.

– Hát igen, ez nem semmi – mondta tömören, aztán megköszörülte a torkát. – Maga szerint hogyan halt meg?

Pinter összevonta a szemöldökét, amitől a sapkája megemelkedett, akár egy színpadi paróka.

– Nézzék csak! – mutatott egy pontra a koponya oldalán. – A törésből a bal fül fölött arra következtethetünk, hogy itt nagy erejű ütés érte.

Phillips előrehajolt, és meglátta a repedést, amelyet lyukká tágított a seb köré összpontosuló bomlás.

– Rendesen fejbe vágták.

– Így is fogalmazhatunk – felelte Pinter, és kuncogott, ami nagyon idegesítette Ryant. – Ez a legfeltűnőbb sérülés: tompa tárgy vagy erős becsapódás okozta, szerintem. Alighanem többször is megütötték. Viszont ezek után sem lehetünk száz százalékosan biztosak a halála körülményeiben; a maradványok, mint látják, főleg csontok, így nem

vizsgálhatom meg a zsigereket, hogy vannak-e nyomok, amelyek másfajta traumákra utalnak. – Nagy levegőt vett, mielőtt lelkesen folytatta: – Azon kívül, hogy a csontváz szétesett az oszlástól, van ezen a csuklócsonton egy kisebb törés, amely bekövetkezhetett a halál pillanatában. Továbbá találtam két gyógyult törést, valószínűleg gyerekkoriak. – A bal karra mutatott. – Várom a szövettani jelentést, aminek a következő negyvennyolc órában meg kell lennie, ha csak nem óhajtják, hogy siettessem. Vettem mintákat a csontból és a megmaradt szövetekből, bár abból nincsen sok.

– Technikailag nem sürgős. Mi van a személyazonossággal?

– Faulkner nem talált azonosítójeleket a testen vagy a helyszínen. Semmi kényelmes bankkártya vagy hasonló. Jelenleg vizsgáljuk a fogászati nyilvántartásokat, de addig is lefuttatunk egy DNS-tesztet, és összehasonlítjuk a mintákat, hogy van-e egyezés az adatbázisban. Mert ha nem, eltűntnek nyilvánítják, és sok szerencsét.

Ryan csak bólintott.

– Mit gondol, mennyi idős a tetem?

– Ami ezt illeti, eleve össze akartam ismertetni magukat az új törvényszéki antropológusunkkal. Ő az, akivel igazából beszélniük kell. Dolgozik dr. Ambrose-nak és nekem is, hogy pontos időskálával állhassunk elő. Szóljak neki?

Ruganyos léptekkel távozott a szobából, és végigugrándozott a folyosón. Ryan és Phillips hűledezve összenézett. Kíváncsian várták, milyen nő az, aki legalább egy hullaházi alkalmazottban felpezsdítette az életörömet.

DR. ANNE MILLINGTON MÓDSZERES NŐ VOLT. A HARMINCHOZ KÖ-zeledett, hosszú, hamvasszőke haját lófarokba kötötte a tarkóján, egyenes orrán formatervezett, keskeny szemüveg ült. Míg Pinter úgy szökdécselt ki a szobából, mint egy Micimackó-figura, dr. Millington jóval komolyabban vonult be, egyik kezében vékony, kék iratgyűjtővel, a másikban egy bögre gőzölgő kávéval. Ryan irigyen szemezett a kávéval, amelyet dr. Millington elhelyezett a sarokban álló asztal lapján.

– Dr. Millington?

– A barátainknak csak Millie – helyesbített a nő, és üdvözlésre nyújtotta sápadt kezét.

Fiatalabb volt annál, akit Ryan várt, mégis ő volt a tótumfaktum a törvényszéki antropológia kérdéseiben, vagyis jól kihasználta az idejét. Ryan határozottan megrázta a nő kezét.

– Jó napot, főfelügyelő, jó napot, őrmester. Dr. Pinter szólt, hogy szeretnék megbeszélni velem, amit idáig találtunk. Pár perc múlva dr. Pinter is csatlakozik hozzánk, csak átveszi a mai utolsó küldeményt.

Ryan nem is tudta, hogyan érzi magát attól, hogy az iteniek „küldemény” néven emlegetik a holtakat. Az ő világában a küldemény csomagot vagy valamilyen ajándékot jelent. Nem értette, hogy itt miként láthatják ugyanannak az oszló hullákat.

Félretolta ezt a gondolatot, és megállt a nővel szemben, a hordágy túloldalán.

– Méltányoljuk, amiért időt szánt ránk, és lejött Edinburgh-ból, hogy megvizsgálja ezt – mondta. – Holott a szó konkrét értelmében nem sürgős eset.

Millington kissé elmosolyodott.

– Minden tisztázatlan haláleset sürgős.

Ryan bólintott. Tetszett neki, hogy egyformán gondolkodnak.

– Különösen érdekelné a tetem korának meghatározása.

– Értem. Dr. Pinter elkezdte a DNS- és toxikológiai mintavételt, jelenleg a fogászati nyilvántartásokat veti össze. Én a teljesség kedvéért elkezdtem a légyszövet-maradványok C-14-es elemzését.

Majdnem elnevette magát, olyan komikus volt a két férfi reagálása. Ryan, aki rég elfelejtette az alapkiképzést, gondosan semleges arcot vágott, hogy álcázza teljes tudatlanságát a C-14 datálás témájában. Ugyanezen ok miatt Phillips atyás képpel, bölcsen bólogatott.

– Óhajtják, hogy röviden összefoglaljam a folyamatot? – ajánlotta fel.

A nyomozók megkönnyebbülten bólogtak.

– A radiokarbon, más néven C-14, természetes körülmények között a biológiai táplálékláncban kerül be az emberi szervezetbe, és matematikailag kiszámítható sebességgel bomlik le. Amint egy élőlény meghal, a teste nem vesz fel több szenet. Nos tehát, az 1950-es és 1960-as években a nagyhatalmak, köztük az Egyesült Királyság engedélyezték a felszíni atomrobbantásokat. Bár azóta felhagytak vele, a kísérletek következtében abnormálisan megnőtt a radioaktív szénizotóp aránya a légkörben. Majdnem kétszerese a normális mennyiségnek. Ez különösen hasznos az én és az önök foglalkozásában, mert vizsgálhatjuk a holttestek széntartalmát. A fogazat nagyon könnyen veszi föl a kARBONT – tette hozzá Millington.

– Vagyis megvizsgálják, mennyi szén található valakinek a fogaiban, és összevetik azzal, mennyi radiokarbon volt a lég-

körben akkor, amikor ez a fogazat kifejlődhetett. Azoknál, akik az 1950-es évek után születtek, magasabb a szint, ugye? – Phillips gyorsan tanult. Ryanhez fordult, és a vállát vonogatta, amikor látta a főnöke meglepődését. – Most mi van? Néha nézem a *Discovery Channelt*.

– Persze, amikor éppen nem a *Sky Sportsot* nézed – dünyögte Ryan.

– Igen, leegyszerűsítve így van – vágta félbe Millie a közjátékot egy alsó tagozatos tanító néni szigorával. – 1950 óta évente készültek radiokarbon-elemzések, amelyekből megbecsülhetjük az ismeretlen áldozatunk korát. Hamarosan hozzáférhetőek lesznek az eredmények, amelyeknek abban az esetben vesszük hasznát, ha semmi sem kerül elő a fogászati nyilvántartásból.

– Hálásan köszönjük.

Millington néhány papírlapot húzott elő az iratgyűjtőjéből.

– Itt egy példány az előzetes jelentéséből, amelyet az irodájuknak is megküldtem e-mailben. Természetesen frissíteni fogom, amint megjönnek a laboreredmények, de máris megerősíthetem az alábbiakat: a csontváz a medence ovális bemenetéből ítélve kétségkívül női, nagy valószínűséggel nyugat-európai nőé, aki kedvező társadalmi-gazdasági körülmények között élt, beleértve a kiegyensúlyozott táplálkozást, mert a csontok jól fejlettek. Hogy jórészt éppen maradtak, és nem porladtak el, az egészséges emberre utal, akinek a magassága 157–165 centiméter között lehetett. – Ryan figyelt, miközben átfutotta a gondosan gépelt jelentést. – A combcsont, az őrlőfogak, a koponya mérete alapján... kijelentem, hogy 18–25 évet élhetett.

Millie meg is mutatta a csontvázon, amiről éppen beszélt, azon a tárgyilagos hangon, amelyet számos orvos és tudós használ. Phillips, aki jó méternyire állt tőle, igyekezett, hogy ne haragudjon rá ezért. A mesterségnek ehhez a részéhez sose volt gyomra, és a zsigerei máris tiltakoztak a halál közelsége ellen.

Ami egy gyilkossági nyomozónál eléggé különös.

– Azt mondja, voltak sérülések?

– Igen. – Millington újabb papírt húzott elő, amelyen egy csontváz sematikus rajza feketéllett, és szövegkiemelővel jelölték meg rajta a rendellenességeket. – A jóval a halál előtt elszenvedett sérülések közé tartozik két gyógyult törés a bal alkaron, valószínűleg egy gyermekkori esés következményei. Érdekesebb a törés a bal csuklón, amelyről kijelenteném, hogy körülbelül a halál pillanatában, vagy röviddel az előtt szenvedte el. Nincs nyoma, hogy a csont összeforrt volna, látják?

Ujjai megállapodtak a törött csukló felett, ami Ryan gyakorlatlan szemében nem volt több egy csomó szilánknál, habár több lehetőséget is kínált. Dulakodott az áldozat? Lezuhant valahonnan, vagy erőszakkal korlátozták a mozgásában, amikor meghalt?

De csak annyit mondott:

– Hmm. Mikor következett be a halál?

Millie összefonta a karját.

– Megközelítőleg tíz évre becsültem a maradványok korát – felelte. – Figyelembe véve a tájegység átlaghőmérsékletét, a tetem általános állapotát, és hozzáférhetőségét a vadállatok számára. Jeff egyetért velem, dr. Ambrose is hozzászólt a kérdéshez. Az a határozott véleményünk, hogy az áldozat tíz évnél nem régebben halt meg.

– Később, mint gondoltuk – mormolta Phillips.

– Ja – mondta Ryan fahangon. Az órájára nézett. – Negyed öt. – Frank, szervezz meg egy fél hetes eligazítást! Mindenki a fedélzetre!